

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIS - FEBRUARY 21, 1991

Nr. 36

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Sovietai „susekė“ Vakarų bankų samokslą

Ministerio pirmininko aiškinimai

Maskva. — Reuterio pranešimu, Sovietų ministeris pirmininkas Valentin Pavlov pasakė, jog Kremlius konfiskavimas arba išėmimas iš apyvartos rublių banknotų buvo padarytas todėl, kad norėta suardyti Vakarų bankų samokslą nuversti Sovietų vyriausybę, superkant bilijonus rublių, kad tuo būdu pasidarytų nepastovi ekonomija. Gorbaciovas laikė „Trud“, kaip naują sensaciją apginti Sovietų vyriausybę, kurios populiarumas žmonių tarpe dar labiau sumažėjo po to, kai buvo panaikinti 50 ir 100 rublių banknotai. Tai buvo būtina, nes užsienio finansininkų konspiracija prieš Sovietų Sąjungą išaiškėjusi pačiam Gorbacioviui. Ypač čia pasizymėjo Kanados, Austrijos ir Šveicarijos bankininkai. Praėjusiais metais Sovietų vyriausybė atspausdino 96 bilijonus naujų rublių išlyginti Centro biudžetui. Kanados bankininkai tuo paneigė tą pranešimą, pavadindami „nauja nesąmone“.

Neįtikėtinas aiškinimas

Valentin Pavlov, buvęs Finansų ministeriu, Gorbaciovo

buvo paskirtas Sovietų ministeriu pirmininku. Jis žurnalistas pasakė, jog didelės sumos Sovietų pinigų, daugiausia didžiųjų sumų banknotuose, buvo užsienio bankuose ir Vakaruose buvo pasirodę juos ižvežti į Sovietų ekonomiką, kad tai išauktų masinę infliaciją ir ekonominę sugriuvimą. Tokie dalykai yra vykdomi daug kur pasaulyje, sako Pavlov, kai norima pakeisti politinę sistemą ir nuversti nepatinkamą vadą. Bet šitas vakariečių planas buvęs greitai susektas. „Aš galiu jus užtikrinti, jog ne tik dienos bet ir valandos buvo svarbu šiame reikale. Mes turime viską laikyti paslaptį ir veikti kaip galima geriausiai. Istorija mus teis“, — aiškino jis savo spaudos konferencijoje.

Paklaustas, o kaip Vakarų bankai galėjo įsigyti tokias dideles sumas rublių, Pavlov atsakė: „Aš neturiu teisės tai ir daugelį kitų dalykų jums atskleisti, nes finansinis karas, kuris mums paskelbtas, tebevyksta. O karas yra karas“.

Tačiau vėliau Viktor Gruško, kuris yra KGB naujas viršininko pavaduotojas, pasakė nieko nežinas apie tokį vakariečių planą.

Sovietai peikia Ameriką

Washingtonas. (AP) — Busho administracija, atsidūrusi tarsi žiūrovo kėdėje, pagyrė naujus Sovietų Sąjungos diplomatinis žygius pabaigti karui su Iraku.

Prez. Bushas su savo patarėjais jautėsi esą pasiaiškinimo pozicijoje, kad bombardavimai vyksta civilinių žmonių gyvenamose vietose, nors Irako prezidentas Husseinas gali specialiai juos naudoti kaip priedangą ir pasakui pasauliui sakyti, kad amerikiečiai žudo civilius Irako gyventojus. Sovietų vyriausybės atstovai pasakė, jog amerikiečiai blogai daro pildami savo lėktuvais civilius žmones. Gorbaciovas pradėjo vadovauti diplomatinėms pastangoms užbaigti karą. Kai Irako Užsienio reikalų ministeris vyks į Maskvą, kurioje bus ir Europos Bendruomenės diplomatai, Amerikos pareigūnai sako, jog per anksti ką nors sakyti dėl tų žygių.

Rusija prieš kainų kėlimą

Maskva. — Reuterio žinių pranešimu, Rusijos parlamentai atmetė Kremliaus siūlymą pakelti kainas maistui ir kasdien vartojamoms prekėms. Rusijos Informacijos ministeris M. Poltoranin sako, jog kainos bus padidintos dvigubai ar daugiau ir pagal Kremliaus nutarimą jos turi įsigalioti kovo 1 d. Jis spėja, kad tai išauks streikus ir protestus visoje Sovietų Sąjungoje. Sovietų kainos dirbtinai nustatytos buvo per dešimtmečius ir vyriausybė skirdavo viso savo biudžeto daugia kaip trečdali apmokėti visada susidariusiam kainų skirtumui.

Rusijos parlamentas tuos reikalus svarstė uždaroje sesijoje, bet deputatai papasakojo, kad Kremlius nutaręs pieno kainą pakelti 130%, kasdieninėms prekėms 75%, o už keliones lėktuvais 80%.

— Prez. Busho vyriausybė paprašė Kongresą skirti 15 bilijonų dolerių padengti papildomoms išlaidoms karui su Iraku.

— Pastoriaus Jesse Jackson atvaizdas bus spausdinamas ant pašto atvirukų.

Du Amerikos karo vadai — Jungtinio štabo viršininkas gen. Colin L. Powell ir sąjungininkų karo vadas Saudi Arabijoje gen. Norman Schwarzkopf aptaria Irako karo reikalus, kai ten lankėsi kariuomenės vadai iš Washingtono. JAV karo pajėgos pasirodusios pradėti bet kada pėstininkų kovas Kuwaito teritorijoje.

Prez. Bushas atsakė Kremlui Sovietų planas įsistiprinti

Washingtonas. Vasario 19 d. — Šiandien, neskelbdamas Maskvos pasiūlyto plano turinio Irakui dėl pasitraukimo iš Kuwaito, prez. Bushas pasakė, kad tai toli nuo tikrovės, kad galėtų sulaukyti karo veiksmus prieš Iraką.

Bet prezidentas neatmetė to Maskvos pasiūlymo ir pasiuntė prez. Gorbacioviui savo atsakymą. Bagdadas dar viešai neatsakė į Gorbaciovo siūlymą, bet Irako Užsienio reikalų ministeris turėjo grįžti į Maskvą su pranešimu. Irano prezidentas Rafsanjani pareiškė, kad Irakas jau yra pasirodęs be sąlygų pasitraukti iš Kuwaito. Gorbaciovas tą savo planą iškėlė Irako Užsienio reikalų ministeriui Tariqie Aziz praėjusį pirmadienį, kuris tuoj išvyko atgal į Bagdadą, pakeliui sustodamas Teherane. Trečiadienį jis turėjo būti Maskvoje su Irako atsakymu. Teherano radijas pranešė, kad jis vėl sustos Irane pafortuoti apie tų įvykių eigą.

Busho problema

Washingtono politinių įvykių nagrinėtojai teigia, jog Sovietų

taikos planas pastatė prezidentą Bushą į keblią padėtį: laimėti karą su Iraku, ar sutikti su dabar vykstančiu diplomatinio plano, kad Irakas pasitrauktų iš Kuwaito ir leistų prezidentui Husseinui išsilaikyti politškai su savo vyriausybe. Jei Husseinai sutiks su Sovietų pasiūlymu, tai Amerikai bus tikrai didelė problema. Sovietai šiuo būdu pasižada išlaikyti Iraką, savo ilgametį partnerį, šiame kare nieko neprisidėję. Prez. Bushas nuo pat pradžios pažadėjo arba kariškai sunaikinti Husseiną, arba politiškai jį nuvertinti, kad jis pasitrauktų iš Kuwaito be sąlygų. Sovietų planas, atrodo, leistų Husseinui pasilikti valdžioje; jis vėl būtų pavojingu vadu ir dominuotu pasitarimams po karo tame regione, o arabų pasaulyje taptų niekada nenugalėtu vadu.

Jei Irakas sutiktų su Gorbaciovo planu, Sovietai įgyvendintų seną planą įsistiprinti kokių nors būdu tame regione ir vėliau dalyvauti taikos konferencijoje Vidurio Rytų klausimais.

Sirija palankesnė Izraeliui

Damascus. — AP žinių agentūra skelbia, jog Sirija yra pasirodusi pripažinti Izraelio teisę egzistuoti, kai bus aptariami po karo Vidurio Rytų taikos klausimai, bet palestiniečių reikalas turės būti pirmoje vietoje, pasakė Vokietijos Užsienio reikalų ministeris Hans Dietrich Genscher, kuris apsilankė Sirijoje. Jis tai pasakė po to, kai baigė pasitarimus su Sirijos vyriausybėmis.

Paskirta dailės premija

Savo posėdyje dailės premijos skyrimo Jury komisija, susidedanti iš pirmininkės Dailės Šleninės ir narių — Ados Sutkuvienės, Ramojaus Moziliausko, Vytauto Igno ir Algio Trinkūno vienbalsiai išrinko dailės premijai Algimantą Kezį.

JAV LB Kultūros taryba premiją išteiks Muzikos šventės metu gegužės 18 d. Jaunimo centre.

Premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

sybe. Tačiau išleistame Sirijos prezidento Hafez Assado pareiškime nėra didelių pasikeitimų Sirijos politikoje, nes pakartojama, kad palaiko 1973 metų Jungtinių Tautų rezoliuciją, reikalaujančią Izraelį pasitraukti iš okupuotų arabų žemių. Sirija esanti už taiką Vidurio Rytų regione pagal Jungtinių Tautų priimtą rezoliuciją. Ji iki šiol nepripažįsta Izraelio ir yra nuo pat Izraelio įsteigimo 1948 m. prieš jį nusistatęsi.

Prašo 10 bilijonų

Beveik tuo pačiu metu Izraelio vyriausybė pranešė, jog statys 12,000 naujų namų okupuotose žemėse žydams, kurie atvyksta iš Sovietų Sąjungos. Izraelio vyriausybė paprašė iš Washingtono 10 bilijonų dolerių paskolos, nors praėjusiais metais sakė, kad atvykusių žydų neapgyvendins tose užimtose srityse. Maždaug 90,000 žydų ateivių dabar jau gyvena Vakarų kranto ir Gazos srityse.

Europos Bendruomenė teiks paramą

Vakarai nori pasitikėti Gorbaciovu

Paryžius. — Mandydami, kad galės pastūmėti Maskvą į pasitarimų eigą su Pabaltijo respublikomis, Europos Bendruomenės užsienio reikalų ministeriai antradienį signalizavo, kad galėtų tuoj pat patvirtinti 560 milijonų paramą, kuri yra sulaukyta dėl Sovietų karinio smurto veiksmų Lietuvoje ir Latvijoje, praneša prancūzų žinių agentūra.

Po pasitarimo Liuksemburge užsienio reikalų ministeriai savo išleistame pareiškime rašo, jog Europos Bendruomenės vykdomajai komisijai įsakyta atnaujinti paruošiamuosius darbus maisto ir techninei paramai gauti, pasirašant paskolos lėšas. Sprendimas bus padarytas tada, kai kovo 4 d. susirinks šie ministeriai savo kitame pasitarime.

daugiau laiko, kad išrištų visas problemas.

Strasbourg Europos Parlamento biudžeto komitetas patvirtino vieno bilijono paramą maisto produktais Sovietų Sąjungai, tačiau, protestuodamas prieš Maskvos riaušes Pabaltijo respublikose, sulaukė. EB parlamentą sudaro 518 narių; numatoma, kad šį ketvirtadienį klausimas bus iš naujo aptariamas ir galima laukti nutarimo vėl vykdyti anksčiau nutartą planą, pasitikėti Gorbaciovu.

Landsbergis liko neįsiklausytas

Šitokia įvykių eiga Liuksemburge ir Strasbourg nuleidžia Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį, kuris šią savaitę prašė Europos Bendruomenę neatsiųsti tų sankcijų, kol Maskvą tikrai neduos pažado nebeįsakyti daugiau karinės jėgos Pabaltijo respublikose.

Pranešama, jog, nežiūrint, kad Sovietų daliniai nužudė 17 žmonių Lietuvoje ir 5 Latvijoje, Vakarų vyriausybės norinčios tęsti paramą Gorbacioviui ne tik dėl to, kad Maskva yra sąjungininkė karo reikaluose su Iraku, bet ir dėl to, kad padrasintų Maskvą daryti reformas. Ministeriai pritarė Gorbaciovo pastangoms pabaigti karą su Iraku, nežiūrint, kad Washingtonas mano Sovietų planą esant toli nuo to, kas nutarta Jungtinių Tautų rezoliucijomis.

Taip pat buvo pritarta Gorbaciovo vidaus reformoms. „Mes suprantame, kad Gorbaciovas tvirtai nori tęsti perestroikos politiką“, pasakė Prancūzijos Užsienio reikalų ministeris Roland Dumas, o Britanijos Užsienio ministeris Douglas Hurd pridėjo: „Mes stipriai palaikome Gorbaciovo reformatorius“.

Bet savo pareiškime 12 valstybių ministeriai pareiškė, jog jie seks įvykius Pabaltijo valstybėse visu kruopštumu, tikėdami, kad prasidės derybos. Ypač Belgijos Užsienio reikalų ministeris Mark Eyskens akcentavo, kad Pabaltijo krizė būtų teigiama sprendžiama.

Atnaujinta parama

Šie reikalai iš naujo iškilo, kai praėjusį savaitgalį Italijos, Liuksemburgo ir Olandijos ministeriai tarėsi Maskvoje su Gorbaciovu. „Gorbaciovas pasakė, jog jis tęs pradėtų reformų eigą, nežiūrint, kad jis kartais turi daryti aplinkinius žėjimus“, pasakė Liuksemburgo ministeris Jacques Poos po minėto pasitarimo. Sovietų vadas jiems pasakė, jog jo kraštui reikia

Nužudytas laisvės kovotojų vadas

Managva. (Reuters) — Nikaragvos kairiųjų sąjūdis — Sandinistų Frontas buvo apkalintas Contras karo vado Enrique Bermudez, Nikaragvos laisvės kovotojų įsteigėjo, nužudymu. Jis 8 metus vadovavo Contrams, kol sandinistai sutiko nutraukti kovas ir pradėti derybas. Kai tik jis buvo nušautas viešbučio automobilių aikštėje, buvo paskambinta radio stočiai ir pasakyta, kad įvyko „teisingumo aktas už tūkstančius žuvusių sandinistų civilinio karo metu“. Prezidentė Violeta Barrios de Chamorro įsakė pradėti investigaciją. Jo laidotuvių šv. Mišias koncelebravo Nikaragvos kardinolas Miguel Obando y Bravo.

Vilniuje buvo pasirašytas Lietuvos Respublikos ir Moldovos Respublikos susitarimas dėl prekybos, ekonominio, techninio ir kultūrinio bendradarbiavimo 1991-1995 metais. Susitarimą gruodžio 19 d. pasirašė Lietuvos Respublikos ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė, o Moldavos Respublikos vardu — ministeris pirmininkas Mircea Drukas.

KALENDORIUS

Vasario 21 d.: Kęstutis, Eleonora, Feliksas, Žemyna.
Vasario 22 d.: Maksimijonas, Margarita, Darvydas, Gintautė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:40, leidžiasi 5:30.
Temperatūra dieną 47 l., naktį 34 l.

Ar Persų įlankos karui baigti reikės

BRANDUOLINIŲ GINKLŲ?

Matant kaip sunku iškraptinti Irako kariuomenę iš Kuwaito pasienio vien tik nebranduolinių bombardavimais, JAV Kongrese jau pradeda diskutuoti branduolinės jėgos panaudojimą – taip rašo John Dillin *Christian Science Monitor* laikraštyje (1911.II.13). Vienas pašalinietis, raginantis panaudoti branduolinius ginklus, sako: „Jei užmestume keletą labai strategiškai apskaičiuotų branduolinių ginklų, karas pasibaigtų rytoj“. Nors kol kas dauguma amerikiečių su ta pažiūra nesutinka, parama jai auga, anot Dillin.

Indianos kongresmanas Dan Burton (R) sako, kad be branduolinių ginklų sulauksime tūkstančių tūkstančių (amerikiečių) aukų. „Jei paprastu bombardavimu nepasiseks iškraptinti Saddam Husseiną elitinės Respublikos gvardijos, ... turėtume pagalvoti apie taktinių ginklų pavartojimą... prieš pasiūniant savo jaunus amerikiečius ir „mėšos malimo mašiną“. Mažiau padaryti būtų nehumaniška“.

Tačiau daugelis vadų Washington, imtinai ir tokie konservatoriai kaip Atstovų Rūmų respublikonų vadas Newt Gingrich, aliamuoja Kongresą apie didelius pavojus net ir labai ribotai panaudojant branduolinius ginklus. Anot jo, branduolinių ginklų panaudojimas gali išaukti „seriją įvykių, kurių neįmanoma numatyti. Jei savo ėjimu parodysim, kad tokie ginklai yra teisėti, mūsų vaikai ir vaikaičiai atperks tą dieną“.

Sausio mėnesio pradžioje buvo pravesas Gallup apklausinėjimas, klausias, ar amerikiečiai sutiktų su tokių ginklų pavartojimu „išgelbėti JAV karių gyvybes“ ir ar tokių ginklų pirmas pavartojimas būtų nemovalus. To apklausinėjimo išvadoje pasirodė, kad tik 24% palaikė branduolinių ginklų panaudojimą prieš Iraką, o 72% tam priešinosi; 4% buvo nenusistatę. Tačiau sausio pabaigoje, jau įvykus kai kuriems ėjimams ir ant žemės, klausimas buvo pastatytas šitaip: „Ar remi, ar priešini taktinių branduolinių ginklų pavartojimą prieš Iraką, jei tai galėtų apsaugoti JAV dalinių gyvybes?“ Škart 45% rėmė branduolinių ginklų pavartojimą, 45% priešinosi, o 10% buvo neapsisprendę.

Tačiau Amerikos Konservatorių unijos pirmininkas David Keene nemano, kad tai rodo amerikiečių norą irakiečius nušauti branduoliniais ginklais, o tik atspindi dū svarbiausius JAV tikslus šiame kare: pirma, laimėti ir, antra, pasiekti tai kuo mažiausia kaina JAV gyvybių ar turto. Jis pripažįsta, jog plačiai sutinkama, kad nežūrint branduolinių ginklų naudojimo moralumo klausimo, branduolinio mygtuko paspaudimo politinė kaina būsimi „labai, labai aukšta“. Jo nuomone, ką tas apklausinėjimo rezultatas iš tikrųjų sako, yra: „Baikite karą, ir nesusirikišite sau rankų, kovodami“.

Demokratų senatorius iš Iowa Tom Harkin duotame radijo pranešime pateikė keturias priežastis, kodėl turėtų būti vengiama panaudoti branduolinius ginklus: 1. Jų panaudojimas nedaug daugiau pasiekia, negu pakankamai vartojami, taiklius, aukštos technikos nebranduolinių ginklais. 2. Su branduoliniais ginklais rizikuojama radioaktyvumu užkrešti ne tik civilius irakiečius, bet ir JAV karių ir sąjungininkų dalinius. 3. Panaudojus juos, dabartinė koalicija sugriūtų ir išsivystytų neręgėta antiameri-

kietišku nusistatymu barga. 4. Branduoliniai ginklai paplįstų po visą žemę.

Jei Irakas staiga pavartotų „masinio naikinimo ginklus“, kaip pvz. cheminius ginklus, prieš koalicijos dalinius, neišvengiamai, kaip JAV-ės reaguotų. Kai Gynybos sekr. Richard Cheney buvo apie tai užklaustas, jis tik atsakė: „Mes jokių savo pasirinkimų neatsisakome“.

Kongr. Newt Gingrich, primindamas, kad JAV neturi būti pirmosios po 45 metų panaudoti branduolinius ginklus, sako: „Mes nenorėtume gyventi pasaulyje, kuriame mes davėme visiems kitiems šios planetos kraštams signalą kuo greičiau įsigyti kaip galint daugiau branduolinių ginklų. Išsągojimas branduolinių ginklų vartojimo slenkščio neperžengiamumo ilgainiui bus labai protinga strategija ir ilgainiui išgelbės daug gyvybių“. Ir Gingrich nemano, kad šių ginklų nepavartojimas būtina pastatys JAV karių į didesnę pavojų. Anot jo, dabartinių JAV nebranduolinių ginklų kokybė yra tokia aukšta, kad „galima neįtikėtina daug ko sunaikinti vien tik su jais. Jis yra ištikimas, jog kantriai, strategiškai apskaičiuojant kiekvieną puolimą, galima Iraką galutinai nugalėti išimtinai nebranduoliniais ginklais.“

Kalbant apie paties karo moralumą prie šiandieninės ginklų technikos ir kariavimo būdų, pereitų metų lapkričio mėnesį ta tema išėjo vedamasis Jėzuitų Romoje leidžiamame moksliniame žurnale „La Civiltà Cattolica“, kuris žinomas, kaip glaudžiai bendradarbiaujantis su Vatikanu. Straipsnis, pavadinamas „Koks sprendimas Persų įlankos krizei?“, karo teisėtumą – moralumą sprendžia pagal Bažnyčios tradicinę „teisingo karo teoriją“. Pagal ją, karas laikytinas teisėtu, jeigu naudojimas prieš Iraką, o 72% tam priešinosi; 4% buvo nenusistatę. Tačiau sausio pabaigoje, jau įvykus kai kuriems ėjimams ir ant žemės, klausimas buvo pastatytas šitaip: „Ar remi, ar priešini taktinių branduolinių ginklų pavartojimą prieš Iraką, jei tai galėtų apsaugoti JAV dalinių gyvybes?“ Škart 45% rėmė branduolinių ginklų pavartojimą, 45% priešinosi, o 10% buvo neapsisprendę.

Tačiau Amerikos Konservatorių unijos pirmininkas David Keene nemano, kad tai rodo amerikiečių norą irakiečius nušauti branduoliniais ginklais, o tik atspindi dū svarbiausius JAV tikslus šiame kare: pirma, laimėti ir, antra, pasiekti tai kuo mažiausia kaina JAV gyvybių ar turto. Jis pripažįsta, jog plačiai sutinkama, kad nežūrint branduolinių ginklų naudojimo moralumo klausimo, branduolinio mygtuko paspaudimo politinė kaina būsimi „labai, labai aukšta“. Jo nuomone, ką tas apklausinėjimo rezultatas iš tikrųjų sako, yra: „Baikite karą, ir nesusirikišite sau rankų, kovodami“.

Demokratų senatorius iš Iowa Tom Harkin duotame radijo pranešime pateikė keturias priežastis, kodėl turėtų būti vengiama panaudoti branduolinius ginklus: 1. Jų panaudojimas nedaug daugiau pasiekia, negu pakankamai vartojami, taiklius, aukštos technikos nebranduolinių ginklais. 2. Su branduoliniais ginklais rizikuojama radioaktyvumu užkrešti ne tik civilius irakiečius, bet ir JAV karių ir sąjungininkų dalinius. 3. Panaudojus juos, dabartinė koalicija sugriūtų ir išsivystytų neręgėta antiameri-

kiečių nusistatymu barga. 4. Branduoliniai ginklai paplįstų po visą žemę.

POLITINIŲ STUDIJŲ SAVAITGALIS LOS ANGELES

Prof. E. Jarašūno pranešimas apie įvykius Vilniuje

IGNAS MEDZIUKAS

Sovietinio okupanto išėjimas su tankais ir automatiniais ginklais prieš beginklę minią Vilniuje buvo pasmerktas ir sustabdytas. Nenuostabu, kad šiomet Politinių studijų savaitgalis, vykęs Los Angeles Šv. Kazimiero parap. salėje sausio 26-27 d. sutraukė daug žmonių. M. Šilkaitis, LF bičiuliu sam-būrio pirm., pradėjęs savo žodžiu šio savaitgalio programą, sakė, kad į savaitgalį buvo pasižadėjęs atvykti Lietuvos švietimo ministeris D. Kuolys, tik staiga pasikeitus Lietuvos sąlygoms, nutarė pasilikti su tauta.

Rytinė sesija pradėta simpoziumu „Išsivijimas tauta sprendžiant Lietuvos kultūros problemas“. Vadovavo prof. dr. J. Avižienienė.

Rašytoja Alė Rūta savo mintis sutelkė į tautos kūrybines vertybes ir jaunų talentų rėmimą, skiriant jiems stipendijas, tik čia, ji sakė, reikalinga tiksliai atranka, nes yra besiveržiančių ir Vakarų pasauli, neva ji pažinti, pagyventi, kaip kai kurie sako, normalioje, o iš tikro turtingoje aplinkoje. Remtini tik idealistai, turintieji kultūrinius tikslus ir savo siekimų planą. Kreipti dėmesį į humanistinį švietimą. Yra balsų, kad reikia ir iš čia į Lietuvą siųsti jaunuolių, kurie ten kultūriškai pasidarytų, bet jie turėtų būti idealistai su geranoriškais tautai jausmais.

Žaidžos Tėvynėje gali būti gydomos ne brangiais video ir foto aparatais, kiek brolišku bendravimu, geru pavyzdžiu, šilta užuojauta. Kultūra yra kūryba gėrio pagrindu. Jau vien laikymasis Dešimties Dievo įsakymų pakeltų tautos moralę ir kultūrą.

Poetas Bernardas Brazdžionis kalbėjo, jog esame ipareigoti padėti Lietuvai. Jis statė klausimą, kas galima konkrečiai atlikti, bendraujant su Lietuvos rašytojais, nes jie yra veikėjai, gyvenimo liudininkai, o mes galime tik teoretiškai apie visą tai kalbėti. Nuo Lietuvos atstatymo negalime būti atpalaiduoti. Kai Gorbachio tankiai viską užėmė, sustoję darbas leidyklose. Paralizuotas visas kultūrinis gyvenimas. Į Lietuvą, šalia medikamentų, atvežta 58 tonos knygų, kuriomis galės pasinaudoti kritikai ir literatūrologai. Lietuvos rašytojas turėjo eiti su partija,

kuri buvo jo darbdavė. Pasikeitus sąlygoms, išsivija turi ištieti pagalbos ranką. Poetas koncentravo savo mintis ir išvadas, sakydamas, jog reikia eiti prie to, kad nebūtų dvi literatūros (Lietuvos ir išsivijos), bet viena, verta pasaulinės garbės.

Rašytojas Stasys Kašauskas iš Lietuvos kreipė dėmesį į generacijų dvasines vertybes, kurių įsisavinimą turi būti einama palaipsniui, nes alkanam negalima leisti persivalgyti. Primindamas meninių vertybių reikšmę, kėlė darbus mūsų tautos senųjų kūrėjų, sakydamas, ką sukūrė Petrapilio archyvuose S. Daukantas, ką sukūrė Valančius, Strazdelis, Vienožindis ir kiti – jų sukurtos vertybės lydėjo tautą ir išliko iki mūsų dienų. Tautoje rezistencija palaikė menininkai ir rašytojai. Reikėjo jų mintis išskaityti tarp eilučių. Jie pirmieji stojo į Sąjūdžio eiles. Bendravimas su Lietuva, sprendžiant kultūrinės problemas, turi vykti atsargiai, taktiškai.

Adv. Žibutė Brinkienė sakė, kad, pasikeitimams Lietuvoje vykstant, išsivijos lietuvių organizacijos nepajėgė išnaudoti visų galimybių. Tad išliko privati iniciatyva. J. Kojeliui kilo mintis, kad į Lietuvą važiuotų poetas B. Brazdžionis. Lankydami mokyklose, skaitydami savo poeziją, tuo pakeldamas sugniuždytą dešimtmečių tautos dvasią. Ji kėlė reikšmę mokyklinių priemonių, kurių trūksta Lietuvos mokykloms. Sakė, reikalingas glaudesnis kontaktas su Amerikos mokyklomis, įvedant semestrinio pasiekimo programas. Labai praverstų JAV mokyklų vadovėliai, kuriuos mokyklos nuolat keičia. Būtų naudinga pagaminti skaidres. Taip pat galima būtų suorganizuoti Lietuvos mokyklų mokiniams konkursines premijas.

Simpoziumui „Išsivijos misija Lietuva“ paskelbus nepriklausomybės atstatymą. Vadovavo A. P. Raulinaitis.

Dr. Ričardas Kontrimas kalbėjo apie prekybą su Lietuvos įmonėmis, kur darbo rinka yra palanki. Konkrečiai jis mėgino, kad Lietuvoje pagamintų garsiakalbių dalis būtų galima iš Lietuvos eksportuoti. Jam rūpėjo kaštai, pristatymo laikas,

atsiskaitymas už gaminius, garantijos, kad užsakyti gaminiai būtų pristatyti ir su tuo susijęs draudimas. Patyrė, kad imonės visai nesiorientuoja, kaip santykiuoti su Vakarų firmomis. Pa-brėžė, kad pirmiausia reikalinga politinė ir ekonominė laisvė. Lietuvos imonių vadovai turi susipažinti su Vakarų prekybos praktika, kuri apima bendrą išsimokslinimą, komunikaciją, bendras imones, prekybą, kreditus. Tam patarnautų seminarai. Lietuvos aukštųjų mokyklų profesoriai turi išmokyti vakarietiškos sistemos. Bet svarbiausia atsipalaiduoti nuo Maskvos centralizmo. Kol Lietuva nebus tarptautiniai pripažinta kaip valstybė, užsienio firmos nenorės rizikuoti savo investicijomis.

Nesvarbu, kad Lietuva neturi reikalingų žaliavų. Čia jis pateikė Japonijos pavyzdį, kuri reikalingas žaliavas importuoja ir perdirba. Inžinerinių sugebėjimų Lietuvoje yra, tik reikalinga ekonominė garantija iš valstybės.

Zigmas Viskanta kalbėjo apie greitą reagavimą į politinius įvykius. Šiais laikais komunikacija yra labai svarbus veiksnys, o ji pas mus dar tebėra primityvi. Lietuviai dar tebe gyvena „getuose“. Jis nurodė reikalingą jungtis į profesines amerikiečių organizacijas, taip pat religines ir socialines. Turime veikti ne kaip svetimsčiai, bet kaip Amerikos piliečiai. Reikalinga stipri organizacija Washington, organizuotos grupės kongreso distriktuose. Ieškoti draugų, kurie remtų mūsų siekius šio krašto įstatymdarys-tės institucijose. Veikti viešąją JAV nuomonę. Įsijungti į politines partijas: demokratų ir respublikonų. Reikalui iškilus, skubiai kreiptis į kongresmanus, kurie, kaip žinome, reaguoja į savo rajono žmonių prašymus. Labai svarbu įsijungti į rinkimų kampaniją. Čia jis davė pavyzdžių, kaip maži lietuvių telkiniai, pavyzdžiui, Seattle, Phoenix ar Orange County, kur negausios vietovės beveik vieno žmogaus pastangomis suranda įtakingų draugų kongrese ar senate.

Toliau jis kalbėjo, kad reikia keisti Vasario 16 minėjimų formą, pakviečiant įtakingus amerikiečius. Bent dalis minėjimo turėtų būti pritaikyta amerikiečiams, jeigu nebūtų

Simpoziumo dalyviai. Iš kairės: Alė Rūta, B. Brazdžionis, Ž. Brinkienė, S. Kašauskas.

galima surengti atskirominėjimo. Susidomėjimas Lietuva šiuo metu yra didelis. Į minėjimus kviesti spaudos ir TV atstovus. Užsąjūdi vien savo parapijų rengiamuose minėjimuose, kaip buvo ligi šiol, yra didelė klaida.

Dr. Jonas Žmuidzinaitis kėlė pilnos nepriklausomybės utopiją. Kovo 11 d. buvo reali galimybė. Išsivija sujudo, nors ne koordinuotai. Lietuvai pagalba reikalinga įvairiose srityse: politinėje, ekonominėje ir kitose. Šiuo metu mūsų uždavinys – ginti Lietuvos parlamentą ir vyriausybę, padėti jaunimui išvengti neteisėtai primestos karinės prievolės. Išreikalauti Sovietų kariuomenės atsitraukimą iš Lietuvos. Užkirsti kelią tolimesnei agresijai, kuri neseniai Vilniuje įvyko, žudant beginklius gyventojus. Veikla turi būti koordinuota su kitais palatietiais. Veikti per kongresą, senatą, vyriausybę, spaudą ir kitas komunikacijos priemones. Kiekviena vietovė finansuoja komunikacijos priemonių sistemą. Pavartoti modernias komunikacijos priemones. Tam reikalinga sutelkti pinigų. Jei skaičiuojame, kad yra JAV 100 tūkstančių aktyvių lietuvių, tai jiems sudėjus tik po 10 dol. jau bus milijonas.

Popietinėje sesijoje buvo simpoziumas „Baltų bendravimo problemos“. vadovavo dr. B. Vileišytė.

Dr. V. Dambrava, Pietų Amerikos Lietuvos garbės konsulas, kalbėjo apie Baltų unijos lygą Venecueloje, kuri išvysčiusi didelę veiklą ir pasiekusi gerų rezultatų. Palaiko gerus santykius su vietine spauda, televizija ir kitomis komunikacijos priemonėmis. Per Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovą pavyko išsiriupinti palankius užsienio reikalų ministerijos pareiškimus. Pagaliau Venecuelos prezidentas pažadėjo remiasi Lietuvos byla, kai iškilus tarp-

tautiniuose forumuose. Praeityje Venecuelos vyriausybė niekad nebuvo taip palankiai pasisakiusi Lietuvos reikalu, nes nenorėjo gadinti gerų santykių su Sovietų Sąjunga. Diplomatiškoje reikia daug kantrybės. Baigdamas jis sakė, kad laikrodžio muša Baltų valandą. Reikia išnaudoti esamas aplinkybes.

Deputatas Stasys Kašauskas aptarė Pabaltijo tautų pasipriešinimą Sovietų okupacijai. Estų pasipriešinimas okupantui reikšėsi nenoru kalbėti rusiškai. Latviai ramiau sutiko okupaciją. „Vyresnieji broliai“ mus mokė arti, sėti ir net valgyti. Buvo propaguojama tautų draugystė: pasiskersdavo kiaušius, išsimaudydavo, išgerdavo, išsivendavo... Pabaltijo tautos siekia laisvės skirtingais keliais. Jų atstovai turėjo bendrą sesiją Vilniuje. Lietuva yra lyg bandomasis triušis. Estai ir latviai neišsiskiria paskelbė nepriklausomybės. Lietuviai delegacija išėjo iš Sovietų parlamento, latviai ir estai liko. Agresijos atveju lietuvių tauta pasiryžusi gintis, nepasirašyti naujos sutarties. Žinoma, kiekviena tauta atsako už save. Kai reikia, išsename kartu. Nepriklausomybės atstatymo paskelbimas užklupo išsiviją netikėtai. Šiuo metu išsivijos svarbiausias uždavinys – padėti kovojančiai tautai atgauti nepriklausomybės pripažinimą.

(Bus daugiau)

BETEISĖS MOTERYS

Liuksemburgas yra vienas iš tokių nedaugelio kraštų, kur ištekęs moteris neturi jokių teisių. Ji negali be vyro sutikimo nei parduoti, nei dovanoti turto. Be jo sutikimo ji negali nei eiti dirbti, nei turėti taupomosios kasos einamąją sąskaitą.

ROJAUS PAUKŠČIO GRĮŽIMAS

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

56

– Mano vaike, negalvok apie tai tiek daug, tu gimei sveika, kodėl gi dabar tavo kūdikis turėtų būtinai būti aklas?

– Žinai, mama, dabar aš matau, kad tu buvai teisi – man gal niekad nereikėjo tekėti, jei neturiu drąsos ir jėgų pernešti šitą nelaimę.

– Esi jautri, šioje padėtyje visos moterys labai jautrios, tau dabar viskas tamsiau atrodo.

– Dieną naktį meldžiuosi, kad Dievas man duotų kokį ženklą, ar elgiuosi teisingai, atnešdamai pasaulį šį kūdikį.

– Dievas jį tau siunčia, ir tai jau yra ženklas, kad jis tau reikalingas. Turi jį priimti ir mylėti, koks jis bebūtų.

– Aš mylėsiu, bet argi jis bus laimingas?

– Vaikeli, kas šioje žemėje yra visiškai ir besąlyginiai laimingas?

– Atleisk, mama, gal aš tikrai per daug reikalauju.

Po keletos mėnesių teko mesti darbą poilsio namuose. Daktaras Rameur grįžo į Prancūziją, Marie dabar turėjo naują padėjęją, viskas palengva keitėsi. Danutė jau seniai buvo išlydėję ir anglų zona. Alfa išvažiavo į didesnę lietuvių centrą Innsbrucke, kur būrėsi daug studijuojančio jaunimo. Prieš pat Kaledas atėjo nuo jo atvirutė su pranešimu, kad vedė ten dirbančią

gailėtingą seselę, esą labai laimingas ir kviečias visus apsilankyti.

Jūrutei nerūpėjo kelionės, bet nustojo darbo poilsio namuose vėl išliko klausimas ieškoti naujos gyvenimo vietos. Sunku buvo nieko neveikti, be to, šis gyvenimo būdas dar labiau gramzdino į juodas mintis ir gadinio sveikatą. Ypač Valius pasidarė neramus, norėjo turėti užsiėmimą. Tad nutarė vykti pas Alfa į Innsbrucką ir pasitarti dėl kokio nors darbo.

Atėjo Nauji Metai. Puikiai tvískėjo snieguoti kalnai besileidžiančioje saulėje, bažnytielių varpai dar skaidriau gaudė toje begalinėje gamtos platybėje. Krūtineje vėl kilo geismas kur nors eiti ir ką nors daryti, bet šalčiai ir nebuvas savųjų slėgė nuotaiką.

Valius parsivežė iš Innsbrucko geras žinias, neveltui buvo ten sugaišęs net kelias savaites. Gausėjanti pabėgėlių minią reikalavo didesnio organizuotumo, jis buvo gavęs nebologą tarnybą šioje benamių globos draugijoje. Grįžo jau su šaunia uniforma ir kupinas didelių vilčių.

Persikraustymas nebuvo sunkus, nedaug turto buvo belikę besiplakant Vokietijos karo nuterietais vieškeliais. Gerulis staigiai atsiminė turis tolimą pusbrolių Argentinėje ir jį susirašinėjimas dėl emigracijos buvo jau gerokai pažengęs, todėl dukterys skubiai mokėsi ispanų kalbos, šalia nepamesdamos vilties ištekėti už turtingo prancūzo. Deja, šie pasirodė arba jau turį šeimas, arba visai nesirengią skirtis su šiuo linksmu ir nerūpestingu gyvenimu, todėl laikas buvo atšaldęs ir jų šviesias svajones.

Innsbruckas padarė gana malonų ispūdį, juo labiau, kad ten gavo mažutį butelį su nuosava virtuvele. Susikūrė kažkas labai panašaus į šeimą, atsirado draugų. Taip buvo malonu vėl retkarčiais nueiti į

teatrą, į koncertą, ar bent į kokį gimtadienį. Valius džiaugėsi nauju darbu, atgal susigrąžintu draugu Alfa, su kuriuo dabar dar daugiau susigyveno. Alfios žmona pasirodė esanti gana vidutiniška moterėle, plepi ir nuosirdi, mėgstanti svečiuotis pas kitus, bet ir pati gera šeimininkė. Tad namuose nuolat kas nors vyko, kas sklaide blogas mintis ir kėlė ūpą. Jūrute baugino artėjantis didysis momentas, bet drauge ir apsiropo su savo baime, ji tapo tarsi jos antroji pusė, kai po aukaus vakaro ji vėl susigrąžino savo kempelyje ir kalbėdavo tykias maldeles.

Vieną naktį, kai saulė jau pradėjo krypti į pavasario pusę ir visoje gamtoje jautėsi budimas, ji sapnavo blogą sapną. Ji plaukė kažkur dideliu laivu, kuriame buvo beveik visi jos dabartiniai draugai. Buvo tokia graži diena ir ji ramiai išsėjosi stiprioje saulėje, kai tykus balsas šalia jos tarė:

– Jūs mylite Bodeno ežerą, madame Jūra!

Pasisukusi pamatė šalia savęs tamsią ir raumeningą – ak, taip pažįstamą – ranką.

– Palikite mane! – maldavo ji.

– O ne, aš tebesu su tavimi, tu pati nenori nuo manęs išsivaduoti. Sakai, esi laiminga ir lauki kūdikio! Kaip tu gali būti laiminga, jei mano rankos tebe laiko tavo apkabinius? Bet tu nenori manęs netekti, nes niekad nepripažįsai savo vyriū...

Jūra bandė išsiveržti, bet Rameur visa jėga pradėjo ją glaudyti prie savęs. Ją dusino jo pabučiuojimai, tabako kvapas užėmė jai alsavimą. Staiga garsiai sušuko ir atsibudo. Šalia stovėjo išsigandęs Valius ir bandė ją sulaukyti lovoje.

– Jūra, kas tau yra, tu taip dejavai ir veržiesi iš lovos, vos galėjau išlaikyti!

(Bus daugiau)

NEDELSIANT LIKVIDUOTI PIKTYBIŠKIAUSIĄ BLOGĮ

ALG. STATKEVIČIUS

Imperialistinis Rusijos kolonializmas prasidėjo XVI amžiaus viduryje, rusų carui Jonui Žiauriam nukariavus Kazanę 1552 m., Astrachaną 1556 m., bandant nukariauti Livoniją 1558 m. ir išveržiant į Sibirą 1581 metais. Būdami gerai ginkluoti ir negailestingiausiai žudydami beginklius vietinius gyventojus, paverdami vieną tautą po kitos, praktikuodami krautininio žiaurumo metodus, rusai greitai pasiekė Ramiojo vandenyno krantus. Tuojau po to jie išsikėlė ir į Amerikos kontinentą. Kolonialistinei ekspansijai į Vakarus daugiau kaip 200 metų trukdė didžiulė Lietuvos-Lenkijos valstybė. O taip pat stipri Švedija.

Per puspenktą šimtmečio rusai paverė daugiau kaip šimtą tautų. Daug jų išžudė iki paskutinio žmogaus. Ir dabar iš daugiau kaip šimto Rusijos imperijoje, neteisėtai vadinamoje „Tarybų Sąjungos“ vardu, tiksliai 14 vadinamų „sąjunginių respublikų“ turi formalią teisę išeiti iš „sąjungos“. Tačiau tiksliai formali, bet ne realia. Kaip tai atrodo praktikoje — labai gerai visam pasauliui parodė 1990.III.11 d. paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, kai Hitlerio-Stalino slapto suokalbčio išdavos likvidavimas.

Rusiškasis pavergtasias tautas inkorporuojantis (o todėl centralizuotas) kolonializmas yra senosios Romos imperijos tipo kolonializmas. Tiksliai jis yra kur kas labiau piktybiškas, kur kas labiau eksploatacinis, kur kas labiau nacistinis bei kur kas labiau genocidinys. Jis yra taip pat kur kas labiau nežmoniškas už buvusius britų, prancūzų, belgų ir kitų panašių kolonializmus, kurie pavergtasias tautas nevertė dėkoti okupantams už primestą vergiją. Jų pavergtos tautos niekadoms nebuvo taip beteisės bei taip išniekintos.

Ypatingu žiaurumu ir niekur negirdetu spartumu buvo vykdoma Atlanto chartai prieštaraujanti Mažosios Lietuvos (Rytų Prūsijos su Karaliaučiaus miestu) kolonizacija. 100% visi Mažosios Lietuvos gyventojai lietuviai, kurie, antram pasauliniam karui einant nesusėję pabėgti į Vakarus, buvo išžudyti, jei ne savo gyvenamoje vietoje, tai Sibiro plotuose.

Mažosioje Lietuvoje nuo niekam nežinomų laikų egzistavę vien lietuviški vietovardžiai, buvo pakeisti rusiškais visu 100%. Todėl ka vokiškiai okupantai nepadare per 700

metų, tą rusiškį padarė jau per pirmuosius okupacijos metus.

Daugiau kaip šimtas pavergtųjų tautų Rusijos imperijoje yra pastatytos į mirtiną pavojų dėl savo egzistencijos. Jų namuose plėšikiškai šeiminkauja rusai, anksčiau sudarę tiksliai 40% visos imperijos gyventojų. Genocido praktikavimo dėka dabar jau sudaro 60%. Tautybių išmaišymas vyksta pagal griežtą planą. Pavergtųjų tautų teritorijose gigantiskas pramonės įmonės statė specialiai dėl greitesnio kolonizavimo. Į tas įmones atvežama visa reikalinga žaliava bei beveik visi darbininkai ir tarnautojai. Pagaminta produkcija vėl išvežama. Pavergtosioms tautoms paliekama tiksliai blogas ekologinis stovis ir nuolatiniam egzistavimui skirtas rusiškojo kolonizacinio elemento židynis, kaip naujas rusifikacijos centras.

Rusiškieji kolonizatoriai visais amžiais mokėjo iš nekaltų žmonių greitai padaryti „kalnus“. Netgi kūdikiai ir maži vaikai, „kalte“ ir „priversti“ yra priversti „išsipirkti“, bado bei kankinimų mirtimi Sibiro platybėse ar Šiaurės Lediniojo vandenyno salose.

Iki šiol buvusi rusiškųjų kolonizatorių demografinė politika visose pavergtose tautose siekė kasmet mažinti natūralųjį prieauglį, o didinti spec. kolonistinių. To rezultate per visai trumpą pokario laikotarpį kolonistai Latvijoje ir Estijoje jau sudaro apie pusę visų gyventojų. Rusiškieji okupantai tautinio apsisprendimo atveju kolonistams, neteisėtai čia apgyvendintiems, reikalauja suteikti balso teisę. Baikirią buvo kolonizuota jau 80%, Mordovija ir Buriatija — 70%, Kazachstanas — 65%.

Niekur pasaulyje jau nesutinkama tokia pavergtųjų tautų diskriminacija iš vienos pusės ir tokios plačios pavergtųjų privilegijos — iš kitos pusės. Plačiau sėdinti propaguoti tautų lygybės principą, rusiškieji kolonizatoriai nuolatos sau leido turėti rusiškąsias mokyklas visų pavergtųjų tautų teritorijose. Tačiau jie neleido nė vieni tautybei turėti savo tautines mokyklas rusų teritorijoje ar bet kurioje pavergtųjų tautų teritorijoje. Ir taip visos tautybės yra priverstos rusifikuoti viena kita. Tokia pat padėtis yra ir visų kitų tautinių teisių srityje. Nėra teisės turėti jokių organizacijų tautinei kultūrai vykdyti. Griežčiausiai užgintos

Dalis lietuvių sausio 15 d. suruoštoje Miami, FL, demonstracijoje.

Nuotr. A. Paulaičio

visos tautinių mažumų teisės, kurios yra pripažintos visame civilizuotame pasaulyje.

1948 m. Jungtinių Tautų priimta konvencija genocido nusikaltimais laiko ne vien gyventojų naikinimą rasiniais, tautiniais, klasiniais, kultūriniais ar religiniais motyvais, bet ir sąmoningą gyvenimo sąlygų apsunkinimą bei psichinę skriaudą. Ekonominė Lietuvos blokada, fizinės jėgos naudojimas, psichologinis karas bei vykdoma tautinė priespauda kalba, kad genocidas ant tautinio, dvasinio, kultūrinio pagrindo rusiškieji kolonizatoriai, priekyje su M. Gorbačiovu, vykdo ir dabar.

Šliaužiantis rusiškojo tipo kolonializmas — tai ekstremizmas amoralumo praktikavimas, tai aktyvumas destruktivinės veiklos fronte. Todėl visos daugiau kaip 100 pavergtųjų tautų yra pašautos ir dar su paristais sparnais esančio paukščio būklėje. Jis neturi teisės nei giedoti savo giesmės, nei nusiimti kilpą nuo kaklo, kuri anksčiau ar vėliau turi būti užveržta.

Ilgą šimtmečių eigoje rusai pagėmę parazitinį gyvenimo būdą. Jie savo gerovę pagrindė kūrė grobiant kaimyninių tautų turtus, pasisavinant svetimo prakaito vaisius, siurbiant svetimą gyvybę sultis. Daugelio šimtmečių slinktyje rusai savo kaimynines tautas norėjo ir dabar tebenori matyti tiksliai su kilpa ant kaklo. Daugybė faktų nuolatos kalba, kad tiksliai tokio požiūrio laikosi ir pasaulyje plačiai garbinamas M. Gorbačiovas.

Dvidešimt septimame komunistų partijos suvažiavime M. Gorbačiovas tvirtino, jog „Sovietų Sąjunga veikia ir veiks pasaulio arenoje rimtai ir atvirai, aktyviai ir dorai“. Tačiau iš tikrųjų viskas vyksta priešingai. Gyvendamas XX a. pabaigoje Gorbačiovas dar vadovaujasi vergijos epochos principais. „Kitos tautos gali būti vergais, bet romėnai turi būti laisvi“, taip savo laiką teigė Ciceronas. Lygiai pagal tą patį principą elgiasi persitvarkymo vadovas M. Gorbačiovas, mėginamas gelbėti totaliniame bankrote ir sparčiu tempu prie griuvimo artėjančią rusų kolonijinę imperiją.

Gorbačiovas, 1990.III.11 d. Vilniaus Spaudos rūmuose išsklause nepriklausomybės reikalaujančių lietuvių patriotų kalbas (patriotus jis šmeižiškai vadina „nacionalistais“, „šovinistais“, „ekstremistais“, „separatistais“ ir pan.), sakė: „Kai vertinu tai, ką jūs pasakėte, man atrodo, kad jūs tam tikra prasme kovojate su vėjo malūnais“. O kitą dieną Vilniaus Kuro aparatūros gamykloje jis taip tyčiojosi iš šventų lietuvių tautai jausmų: „Štai čia sako: laisvę, nepriklausomybę Lietuvai. Tai, jūs žinote, panašu į

žaidimą“.

Gorbačiovas kiekviena proga stengiasi pabrėžti, kad tautinio apsisprendimo problema bus sprendžiama Lenino metodu. O Leninas savo laiku rašė: „Išnagrinėjime teoriskai argumentą: Kas yra aukštesnis — tautų apsisprendimo teisė ar socializmas? Socializmas yra aukštesnis“ (Leninas, „Raštai“, V.T.27, p.9). Minėtu „argumentu“ remdamasis, raudonasis kolonizatorius neleidžia laisvai apsispręsti nė vieni pavergtųjų tautų. Socializmo per visus 72 metus nebuvo, o vien neįtikėtinais kruvinai ir visapusiškai sunki vergija.

Išžudymas daugybės tūkstančių lenkų karininkų antrojo pasaulinio karo pradžioje, kareivių kastuvėliais masinis užmušinėjimas laisvės reikalaujančių moterų Gruzoje, planingai vykdytos skerdynės Azerbaidžane ir Armenijoje, kruvinasis sekmdažienis Vilniuje, žudynės Rygoje nuolatos kabantis damoklo kardas virš Lietuvos, vos tiksliai pasirodžiusios demokratijos pavergtasios tautos diktatūra bei daugybė kitų faktų kiekvienam sugebantiam blaiviai galvoti sako, kad rusiškojo kolonializmo imperija, sukelianti didžiausią grėsmę visuotinei taikai, turi būti likviduota artimiausiu metu. Likviduota lygiai taip, kaip buvo likviduotos visos iki šiol egzistavusios kolonialinės imperijos.

Pagal jau seniai laikas nutolti su tautomis elgtis blogiau, negu su gana plačias teises turinčiais gyvuliais. Tautos galų gale turi turėti realią teisę būti šeiminkėmis savo namuose. Jos turi teisę apsisvalyti nuo jų gyvybės sultis čiulpiančių parazitų, turinčių žmogišką pavidalą, kaip ir nuo parazitų, turinčių vabzdžio formą. Vadaudamiesi šūkiu „Su švaria sąžine įšvaria Lietuvai“, lietuviai primygtinai ragina rusus bent vieną kartą po daugelio

šimtmečių eiti „Su švaria sąžine į švarią Rusiją!“.

Kol Rusijos kolonijinė imperija, smaigianti daugiau kaip 100 tautų, egzistuos, tol niekam nebus ramaus gyvenimo nei Rytuose, nei Vakaruose, tol nebus gerą vardą turinčios taikos, tol nebus užtikrinta ateitis, tol žmonija nebus laisva nuo gėdos. Kolonialistinė Rusijos imperija — pagrindinė kaltininkė dėl Hitlerio galėjimo ateiti prie valdžios vairo Vokietijoje, o dėl to ir pagrindinė II pasaulinio karo kaltininkė, visai nepalietė tarpautinis Niurnbergo procesas. Visai nepalietė ir Jungtinių Tautų pastoviai veikiančias Dekolonizacijos komitetas.

Tačiau mūsų planeta per mažą ir per daug gerai joje yra išvystyta masinio naikinimo priemonių industrija, kad būtų galima leisti siautėti tokio piktybiško blogio jėgom, kokia yra kolonialinė vergija praktikuojanti Rusijos imperija.

Kol dar nėra per vėlu, teisingumas turi būti atstatytas lygiai taip, kaip buvo atstatyta Lietuvos Nepriklausomybė. Tautų ir žmonių vergija turi būti likviduota pačiu artimiausiu metu. Likviduota lygiai taip, kaip buvo likviduotos visos iki šiol egzistavusios kolonialinės imperijos. 1989 m. Sovietų Sąjungos deputatų suvažiavime mažosios tautinės (etninės) grupės kreipėsi į deputatus su prašymu padėti išgelbėti jų žūstančius gerus papročius, kalbą, turtus, kultūrą, dvasinį tėvų ir protėvių palikimą. Padėkime joms. Neleiskime jų pagalbos prašymui likti tyruose šaukiančiojo balsu. To iš mūsų visų reikalauja žmoniškumas, to reikalauja pats svarbiausias krikščionybės principas — artimo meilė.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.

REAL ESTATE

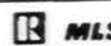

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

- INCOME TAX — INSURANCE
- Namų pirkimas ir pardavimas
 - MLS kompiuterių ir FAX pagalba
 - Veltui namų įvertinimas
 - Greitas ir sąžiningas patarnavimas
 - Visi agentai kalba lietuviškai
 - Nuolaida pensininkams

pagalba, BUDRAITIS asmeniškai ir sąžiningai patarnauja įvairaus dydžio nuosavybių PIRKIME bei PARDAVIME. Veltui ĮKAINAVIMAS, nuolaida PENSININKAMS. Skambinti: 312-778-3971 arba 312-767-0600 ONE STOP REAL ESTATE, INC., 6600 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas, Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

For sale by builder
New home, Lemont area,
31 E. Wend
Call for details,
tel. 708-563-0065

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Lietuvoje parduodami automobiliai:
Lada 2106 — \$4,200, Lada 2107 — \$4,300, Lada 2108 — \$4,300, Lada 2109 — \$4,500. Automobilai nauji su garantija. Pristatome dolerius Lietuvoje. Jūsų giminės už dešimtą procentą. Keičiame aukštą santykiu dolerius į rublius, vienas doleris prie dvidešimt rublių. Atsiskaitymas tik po paslaugų suteikimo. Skambinti: (708) 430-0030

ELEKTROS

IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPITIS

HELP WANTED

MACHINE OPERATOR

Chicago Mfg. Co. needs exp. mailing bag machine operators. 3 yrs. min. exp. w/plastic corrugated or printing mfg. exp. Must be qualified to set up & maintain equipment. For interview call: John at 312-995-1818, betw 9 A.M. Noon. All shifts available. Must read, write & speak FLUENT English.

Pas Liet. centro admin. Lemont

ieško viresios šeimininkės. Smulkesnei inf. kreipkitės į centro administraciją: tel. 708-257-8787

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. butas viename asmeniui; švarus, apšildomas; 72 ir Mozart Ave. apyl. 1250 j. mėn.

Tel. 312-737-1463

Pasaulio Lietuvių centre išnuomojamas 2 mieg. 2 vonių patogus butas. Informacijai skambinkite: 708-257-8787

Išnuomojamas 4 kambarių butas namo pusrūsioje. Marquette Parko apylinkėje. (California ir 66th St.) Skambinti: 312-471-1266.

For rent

4 rm. Delux garden apt. with c./air. No pets, adults preferred. We speak Lithuanian. Tel. 312-778-8739

IEŠKO BUTO

Šeima su vienu vaiku ieško išnuomoti 3 arba 2 mieg. butą/namą su valg. kamb. į vakarus nuo California Ave. arba prie Evergreen Pk. ar Oak Lawn. Skambinti iki 8 v.v. tel. 312-973-5274.

CLEMMIE L.
HARRIS

Antradienį, vasario 26 d.
PUNCH # 64

Prityręs, teisingas ir besaliskas

- 15-to „ward“ demokratų organizacijos pirmininkas
- Buvęs 15-to „ward“ superintendantas
- 15 metų gyvenęs 15-tame „ward“

PATARNAUJA IR LIETUVIAMS,
IR VISIEMS 15-to „WARD“
GYVENTOJAMS

(Paid by 15th ward Regular Democratic Organization)

Seattle lietuviškos mokyklės mokytojas Linas Erlingis kalbasi su lietuvaite Yveta Bendinskaite iš Tallino.

„Jedinstvininkams“ nepavykus išbrauti į Parlamento rūmus, jiems padeda rusų desantininkai, išmušę langus ir užėmę Spaudos pastatą.

Nuotr. Lic.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ ĮNAŠAS GINANT LIETUVOS VARDĄ

Visi lietuvių veiksniai, organizacijos ir diplomatija Lietuvoje vykstančių dramatiškų įvykių eigoje reaguoja ir atstovauja Lietuvai vidaus ir tarptautiniame forume. Mes asmeniškai siunčiame telegramas ir laiškus, skambinam telefonu, prašydami Amerikos prezidentą ir kitus valstybės pareigūnus mums padėti. Nėra abejonės, kad šie visi veiksmai atneša gerus rezultatus.

Tačiau yra daug ir kitų būdų ir priemonių, kur mes individualiai galime labai daug padėti savo tėvynei. Labai svarbu surasti Lietuvai naujų draugų platiuose amerikiečių sluoksniuose, kurie šiandien mums itin yra reikalingi. Palikime mūsų veiksmams vykdyti jų kompetencijoje esamas priemones, o mes asmeniškai įsijunkime jiems į talką kitais būdais.

Dažnai tenka skaityti lietuviškoje spaudoje, kad buvo atspausdintas amerikiečių laikraštyje lietuvių laiškas, ginant, garbinant ar komentuojant pastutinius įvykius Lietuvoje. Milijoninių tiražų amerikiečių dienraščiuose yra įvesti skaitytojų laišku skyriai, kuriuose reiškiamos įvairios skaitytojų nuomonės ir nagrinėjamos gyvenimo ir politinės temos. Šis laiško rašymo būdas yra labai populiarus amerikiečių tarpe. Jie yra skaitomi ir komentuojami įvairiuose gyvenotojų sluoksniuose. Statistikos duomenimis didžiųjų dienraščių redakcijos kasdien gauna šimtus ir tūkstančius tokių laišku viena ar kita tema.

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Savaime suprantama, kad dėl ribotos vietos laikraštyje tik keletas išrinktųjų būna atspausdinti. Iš patyrimo žinau, kad esu parašęs milijoninio tiražo dienraščiui „Los Angeles Times“ keliasdešimt laišku iš kurių tik keleta buvo atspausdinti. Nežiūrint to, būtų sveikintinos visų lietuvių pastangos, kurie yra pajėgūs anglų kalba rašyti į amerikiečių spaudą. Kad nors ir dešimt procentų tų laišku bus atspausdinti vis vien bus didelis pasitarinimas, kada milijonai amerikiečių mato minint Lietuvos vardą, jos problemas ir siekius būti nepriklausomais. Ypačiai reikia pagauti momentą, kada spaudoje, radijo ir televizijoje minima Lietuvos vardas vienoje ar kitoje temoje. Jeigu pajėgiame tą temą analizuoti iš naujo perspektyvos taško, tai ir galimybės tam laišku išvysti dienos šviesą yra daug geresnės. Prieš keletą dienų „Los Angeles Times“ dienraštyje buvo atspausdinta trijų lietuvių laišku: Algio Karaliaus, Auriaus Jarašūno ir Vytauto Šeštoko. Visų trijų autorių laišku yra tuo įdomūs, kad kiekvienas išreiškė savo mintis skirtingomis temomis ir būdais ryšium su nekaltu lietuvių žudynėmis Vilniuje. Taip pat verta pažymėti ir kitų lietuvių įnašą į šį skaitytojų laišku skyrių. Jie anksčiau yra jame pasireiškę: Danguolė Navickienė, Zigmas Viskanta, Andrius Kulikauskas

ir kiti.

Antras būdas padėti Lietuvai ir surasti draugų tai įsijungti į amerikiečių politines partijas. Žinant Amerikos demokratine sistemą, toks aktyvus įsijungimas į politinį gyvenimą gali atnešti labai daug naudos. Nesvarbu, ar mes priklausysim respublikonų ar demokratų partijai. Jeigu jos bus palankios ir padės Lietuvos siekiams, tai tuo ir pasieksime savo tikslo. Tam gerą pavyzdį turim Californijoje, kur Liucija Mažienė, Vytautas Vidugiris ir kiti daug pasidarbavo, kad naujasis Californijos gubernatorius Pete Wilson yra pažadėjęs savo pilną paramą Lietuvos laisvės byloje. Todėl yra sveikintinos visų lietuvių pastangos, kurie įsijungia į Amerikos politines partijas, ieškodami Lietuvai draugų.

Trečias būdas yra informuoti amerikiečių publiką apie Lietuvą ir jos šiuolaikines problemas per amerikiečių bažnyčias. Tie, kurie neturi progos sekmadieniais atvykti į toliau esamas lietuvių parapijas, bet eina į vietines amerikiečių katalikų bažnyčias išklausti Mišių, turėtų dėti pastangas sueti į artimesnį kontaktą su tų bažnyčių klebonais ir kunigais ir juos paimformuoti apie Lietuvą ir paprašyti, kad per pamokslus ar savo maldose prisimintų ir paminėtų Lietuvos vardą. Šis būdas jau pasiekė gerus rezultatus Beverly Hills Californijoje, Gerojo Ganytojo vardo

katalikų bažnyčioje. Šią bažnyčią lanko ne vien tik daug meno, muzikos ir filmų žvaigždžių, bet ir daug įtakingų politikų ir visuomenininkų, kurie beveik kiekvieną sekmadienį turi progos pamokslu metu išgirsti daug Lietuvai palankių žodžių ir komentarų.

Sausio 13 dieną sekmadienį, kada Vilniuje Sovietų tankai traiskė nekaltų jaunu lietuvių kūnus, tos bažnyčios klebonas pasakė puikų pamokslą, paminėjo Lietuvą ir supažindino su jos siekais atgauti pilną Nepriklausomybę. Televizijos ir filmų aktorius McDonald Carry, kuris skaitė maldas, pakvietė visus dalyvius melstis už Lietuvą ir Pabaltijo valstybes.

Šie išvardinti veiklos būdai yra tik dalis tų mūsų veiksmų,

kuriuos galėtume panaudoti Lietuvos labui. Džiugu paminėti, kad jau pradeda rodytis ir pozityvūs rezultatai. Amerikos platiųjų masių publikos opinija Lietuvos ir bendrai Pabaltijo kraštų atžvilgiu jau įgauna žymiai geresnes formas. Eilinių amerikiečių teigiami pasisakymai Pabaltijo kraštų atžvilgiu kasdien kartojami darbovietėse, asmeniškose pašnekesiuose ar viešame forume.

Ypačiai visų amerikiečių lūpose buvo girdėti puikūs atsiliepimai apie Lietuvą, kada vasario 9 dieną Lietuvoje daugiau kaip 90 procentų jos gyventojų balsavo būti nepriklausomais. Todėl visi, kurie gali, turėtume panaudoti visas progas ir esamų galimybių ribose padėti ir pasitarnauti mūsų tėvynei.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Su liūdesiu ir skausmu prisimeiname, kad prieš vienerius metus Viešpats pasiėmė pas Save mūsų mylimą Sesutę.

A.†A. STEFANIJA LINKEVIČIŪTĖ PAŠKONIENĖ

Ji mirė 1990m. vasario 21 d. Gyveno Chicagoje. Palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prisimenant mums skaudžią vienerių metų mirties sukaktį, šv. Mišios už velionės sielą bus atnaušiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje vasario 23 d. 10:30 val. ryto.

Tą patį dieną šv. Mišios bus atnaušiamos ir Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Lietuvoje gimtoje Vidiškių parapijos bažnyčioje ir Vilniaus katedroje. Taip pat šv. Mišios bus aukojamos Romoje, lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje ir Putnamo seselių vienuolyne, nes velionė buvo to vienuolyno rėmėja ir amžina narė.

Prašome gimines ir draugus pasimelsti už a.a. Stefanijos Paškonienės sielą.

Nučiūdė: sesuo Bronė Veselkienė ir brolis Kazys Linkus su šeimomis.

Buvusios Lietuvių Paštininkų Są-gos vadovybės nariui

A.†A. ROMUALDUI NEMICKUI

mirus, jo žmoną ELENĄ, dukterį DALIĄ MARTINKIENĘ, sūnus dr. RIMGAUDĄ ir dr. VIDĄ, brolių dr. BRONIŲ, anūkus ir kitus gimines Lietuvoje ir Amerikoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių Paštininkų s-gos valdybos nariai

„Lietuva mūsų laukia.
Mes būsime kartu su tauta!“

ŠALFAS S-GOS CENTRO VALDYBA

SPECIALI KELIONĖ Į LIETUVĄ

Išvykstame iš New Yorko liepos 22 d. Grįžti galima rugpjūčio 6 d. arba 13 d. Kelionė taikoma pasaulio lietuvių sportinių varžybų dalyviams. Kviečiami ir svečiai — nesportininkai. Visas lėktuvas liepos 22 d. yra užsakytas vien lietuviams. Skrydžio kaina 899 dol. tiems, kurie prisiųs pradinį mokestį iki kovo 15 d. Užsirašiusiems po kovo 15 d. kaina bus 999 dol. Skrydis yra iš New Yorko į Rygą be pernaktavimo. Galima paimti vien skrydžius arba ir pilną „package“: viešbučiai, maistas ir t.t. Prašykite informacinio lankstinuko.

Skrydis garantuojamas gavus 200 dol. pradinį mokestį. Drauge siųsti keliautojo vardą, pavardę, adresą, telefoną ir grįžimo datą (rugs. 6 ar 13 d.).

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN NY 11229
TEL. 718-769-3300
FAX. 718-769-3302

LIETUVOJE APKLAUSOJE DALYVAVUSIŲJŲ PROCENTAS

Vilniaus rajone	25%	Kelmė	80%
Kauno rajone	80%	Kretingoj	85%
Klaipėdos rajone	92%	Lazdiujuose	92%
Šiaulių rajone	82%	Mažeikiuose	80%
Panevėžio rajone	83%	Molėtuose	84%
Vilniuje	60%	Pakruojų	80%
Kaune	80%	Pasvaly	80%
Klaipėdoje	74%	Plungė	70%
Šiauliuose	80%	Prienuose	90%
Panevėžyje	83%	Radviliškyje	78%
Alytų	82%	Raseiniuose	76%
Marijampolė	85%	Rokiškyje	85%
Marijamp. rajone	82%	Skuode	85%
Palangoje	86%	Šakiuose	83%
Birštone	77%	Šalčininkuose	20%
Neringoj	90%	Šilalėje	70%
Druskininkuose	92%	Šilutėje	79%
Akmėnės rajone	78%	Sirvintuos	80%
Alytaus rajone	80%	Švenčionyse	63%
Anykščiųse	80%	Tauragėje	72%
Birzuose	86%	Telšiuose	85%
Ignalinoje	83%	Trakuose	56%
Sniečkaus miestelyje	18%	Ukmergėje	89%
(Čia yra tikrai 10% lietuvių)		Utenoj	78%
Sniečkaus rajone	83%	Varėnoje	91%
Jonavoj	82%	Vilkaviškyje	64%
Joniškyje	87%	Zarasuose	82%
Jurbarkoje	87%		
Kaišiadoriuose	80%	Iš užsienio telegramų gauta	
Kėdainiuose	78%	(viso) 405.	

A.†A. Aviacijos kapitonui ANTANUI J. AUDRONIUI

mirus, žmonai ALDONAI, dukrai ALDONAI, sūnui VYTENIUI, velionio sesei MONIKAI, broliui STASIUI, jų visų šeimoms bei kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Jonas Avižienis
M. ir M. Barauskai
P. ir R. Gasparonai
J. ir O. Kazakevičiai
J. ir K. Rudzevičiai
J. ir M. Uksai.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

APLINK MUS

x Vaclovas Momkus yra VII Lietuvių Dainų šventės rengimo komiteto pirmininkas. Dainų šventėje numatoma apie 1000 dalyvių iš JAV ir Kanados.

x Jaunimo centras praneša, kad kovo 10 d., sekmadienį, 11 val. ryto mažojoje salėje kviečiamas metinis narių susirinkimas. Nesusimokėję galės ten pat susimokėti nario mokesčio, o kurie dar nėra jo nariai, tai kviečiami jais tapti.

x Slidinėjimo iškyla i Alpine Valley, Wisconsin, šį sekmadienį, vasario 24 d., ruošia Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopa. Vykstama savomis priemonėmis (tevių atsakomybė). Alpine Valley susitiksime 10:00 – 10:30 val. ryto. Visi gimnazistai kviečiami.

x Vilniaus „Žalgirio“ futbolo komanda jau Chicagoje ir šį sekmadienį, vasario 24 d., 1:00 val. p.p. žais draugišką rungtynę su Chicago profesionalų komanda „Power“. Rungtynės vyks Sports Club salėje, 10850 Laraway Rd., Frankfort, IL. Futbolo mečiėjai raginami nuvykti pasižiūrėti šių rungtynių.

x Š.m. balandžio 28 d. 3 v. p.p. L. L. Tauragio kamerinio orkestras rengia koncertą „Tautos“ parapijos bažnyčioje, 4300 S. California, Chicago. Programoje: Haydn 90-toji ir 23-tioji simfonijos ir Paviolo Mieliūlo 2-oji simfonija.

(sk)

x „Draugo“ koncertas įvyks kovo 17 d., sekmadienį, 2 v. p.p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje, Chicagoje. Programoje: Los Angeles vyrų kvartetas – Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, Bronius Seiliukas ir Emanuelis Jarašius. Akompanuoja: Raimonda Apeikytė, kuri taip pat atliks ir dalį programos. Bilietai gaunami: Gifts International, sav. Natalija ir Jonas Vaznelis, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-471-1424.

(sk)

x Dėmesio chorams, besirušiantiems dalyvauti Dainų šventėje: primename, kad medžiaga šventės leidiniui turi redaktore pasiekti iki kovo mėn. 1 dienos. Siųsti: Danutė Bindokienė, 7155 S. Homan Ave., Chicago, IL 60629; tel. (312) 776-2036.

(sk)

x G. T. INTERNATIONAL VILNIAUS RAŠTINĖS VEDEJA šiandien atvyksta iš Lietuvos ir dalyvaus **TURIZMO PARODOJ** vasario 24 dieną Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

(sk)

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 6 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632, tel. 312-376-1998. Garantuos visų vokiškų aparatų taisymą. Pirmiausia – paskambinkit.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – el. VI 7-7747.

(sk)

x Balzeko lietuvių kultūros muziejuje kovo 1 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jonas Dainauskas skaitys paskaitą „Mažosios Lietuvos likimo keliai ir Lietuva“. Pranešėjas apsvaistys Mažosios Lietuvos istoriją, giliai šio krašto lietuviškas šaknis, kurių vokiečiai per šimtmečius nesugebėjo išnaikinti. Po paskaitos dailininkas Danas Lapkus iš Vilniaus pasidalins išpūdžiais apie Karaliaučiaus sritį. Bus vaisės.

x Patikslinimas. Laimos VanderStoop rašto laiško vasario 15 d. „Chicago Sun-Times“ santraukoje, spausdintoje „Drauge“ vasario 19 d., įsivėlė keletas netikslumų. Laiške rašoma apie Sovietų tankų persiuntimą iš Rostock uosto Vokietijoje į Klaipėdą. Santraukoje turėjo būti rašoma, kad kai kurie Rostock gyventojai itaria, jog tie tankai nebus persiunčiami į Leningradą, kaip kad Sovietai teigia, bet bus naudojami Lietuvoje. Vokietija turėtų prisiminti savo skolą Lietuvai, nes su Molotovo-Ribbentropo paktu prasidėjo Lietuvos 50 m. okupacija. Vokietijos valdžia turėtų sekti iš savo uostų siunčiamų Sovietų tankų ir kitų karinių krovinų galutinį paskirstymą.

x Kun. John Tamulis, Cadillac, Mich., Angelė Bludzius, Los Angeles, Cal., lietuviško žodžio remėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsė prenumerata vieneriems metams su 50 dol. auka. Labai dėkojame.

x V. Čekanauskas, Lietuvos generalinis konsulas, Los Angeles, Cal., dr. Adolfas Damsis, Lockport, Ill., dr. Birutė Paprockienė, Glendale, N.Y. Vytautas A. Račkauskas, Cicero, Ill., Dalia Strasius, Ann Arbor, Mich. už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Dr. Benediktas Ročkus, Oak Park, Ill., Niola Čereka, Warren, Mich., Anna ir Petras Jakutavičiai, Val d'Or, Qveb. Kanda, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. Nuosirdus aciū.

x Už a.a. Juozą Grabauską metinės šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, vasario 23 d., 5 val. p.p. Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už a.a. Juozą. Šeima.

(sk)

x DĖMESIO! Pranešam, kad išimties keliu bus galima gauti registruotas iškviemio formas norintiems važiuoti į Lietuvą PAS GIMINES per G. T. INTERNATIONAL TURIZMO PARODĄ, vasario 24 dieną Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

(sk)

x G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos ir įvairius Amerikos miestus nesukrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

(sk)

x „ŽAIBAS“ Nr. 10 – skanios rūkytos dešros ir skilandžiai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu Lietuvoje. 4 kg lietuviško skilandžio, 2 kg „Žalgirio“ dešros, 2 kg „Suvalkiškiškos“ dešros, 1 kg „Sodžiaus“ dešros, 1 kg filė plėvelėje. Pilna kaina \$100.00 – kreipkitės „Žaibas“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Telefonas (708) 430-8090.

(sk)

Pedagoginio Lituanistikos Instituto vadovybė, lektoriai ir 14-tos laidos absolventai diplomų įteikimo vakare, sausio 19 d. vykusiame Jaunimo centre.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

CICERO LIETUVIAI GRAŽIAI PAMINĖJO NEPRIKLAUSOMYBĘ

LB Cicero apyl. valdyba šiemet surengė gražų Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 10 d. Šv. Antano par. bažnyčioje ir parapijos salėje. Šiemet dalyvių skaičius buvo gerokai didesnis negu anksčiau, o taip pat ir surinktos aukos buvo rekordinės.

Minėjimas buvo pradėtas šv. Mišiomis, kurias atnašavo ir reikšmingą pamokslą pasakė kun. dr. K. Trimakas. Religinėmis mintimis atstautame pamoksle kun. Trimakas

pažymėjo, jog Lietuva yra nusėta kryžiais.

Mišių metų savo skambiais balsais pasireiškė sol. Eglė Rūkstelytė-Sundstrom bei parapijos choras, kuriam vadovauja Marius Prapuolenis. Iš bažnyčios buvo persikelta į parapijos salę, kur vyko tolimesnė programa – paskaita ir meninė dalis.

Minėjimo paskaitininkas teisininkas dr. Antanas Bartusevičius, dabar studijas gilinantis Illinois universitete Urbanoje, „Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16-sios Nepriklausomybės paskelbimo aktas ir 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamojo Seimo rezoliucija dėl

atstatytos Lietuvos demokratinės valstybės niekada nebuvo nustoje teisinės galios ir yra Lietuvos Valstybės konstitucinis pamatas.

Savo paskaitoje jis ir daugiausia dėmesio teikė šioms istorinėms datoms ir jų reikšmei sunkioje kovoje į laisvę. Taip pat daug dėmesio buvo skirta šiandieninėms politinėms situacijoms Lietuvoje vertinimui. „Lietuvai, jeigu iš tiesų siekia turėti kitokią visuomenę ir apskritai skirtingą politinę sistemą, teks įveikti ne tik politines, ekonomines ir socialines problemas, bet ir psichologines kliūtis“. Kalbėtojas daug dėmesio skyrė M. Gorbaciovo veiklos

bei žodžių analizei.

Meninėje dalyje pasirodė Cicero gimusi ir augusi akt. Laima Sulaitytė-Day ir dr. Meilutė Talijūnaitė-Bartusevičienė, kuri dabar, kaip ir jos vyras, dirba mokslinį darbą Illinois un-te, Laima paskaitė jautrią įžangą, perdavė prieš 15 metų toje pačioje salėje jos pačios deklamuojamą eilėraštį ir tris Sibiro tremtinio poeto Antano Miškinio eilėraščius bei maldą iš „Šaltkalvio“ dramos. Dr. Meilutė Bartusevičienė klausytojus supažindino su pačiu poetu A. Miškiniu bei jo kūryba ir taip pat perskaitė vieno iš didžiausių Lietuvos kūrėjų kūrinių.

Šį pasisekusį minėjimą atidarė LB Cicero apyl. pirmininkas R. Rimkus, o visą programą vykusiai vedė Aldona Žalskaitė. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Rutkauskas. Jautrų sveikinimą pasakė naujasis parapijos administratorius kun. M. Brophy. Parapijos choras kartu su susirinkusiais sugiedo JAV ir Lietuvos himnus.

Po paskaitos per įvykusią pertrauką buvo renkamos aukos Lietuvos pagalbai, kurių surinkta apie 3,500 dol., o taip pat pasivaišinta LB Cicero apylinkės valdybos moterų bei jų talkininkių suruoštomis vaisėmis.

Nors pats minėjimas, ypač paskaita, užtruko ilgokai, bet nebuvo nuobodūs, nes buvo gildendamos aktualios. Dalyviai išsiskirstė su pakilia nuotaika.

(eš.)

LIETUVIŲ FONDO PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Lietuvių fondo paramai gauti prašymai turi būti įteikti L. fondo būstinėje ar išsiųsti paštu (pašto spaudas): bendrai paramai – iki 1991 kovo 15 d., stipendijoms – iki balandžio 15 d. Vėliau gauti prašymai nebus svarstomi.

Prašymų formos ir smulkesnė informacija gaunama Lietuvių fondo būstinėje: 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629, tel. 312-471-3900.

Organizacijos prašymų formose įrašo Fed. ID numerį, o asmenys savo turimą Social Security numerį. Tas taikoma ir studentams.

SESELĖ ONA MIKAILAITĖ VYRESNIŲ LIETUVIŲ CENTRE

Vasario 13 d., Pelenų dienos popietėje, Vyresniųjų lietuvių centre susirinko 20 asmenų sutikti seselės ir išgirsti apie Gavėnios prasmę. Programos vedėja Elena Sirutienė pristatė seselės Oną Mikailaitę ir Margaritą Bareikaitę, kurios gyvena netoli, Lietuvių centre, Lemonte, ir padeda lituanistinėje mokykloje bei kituose reikaluose.

Ses. Ona Mikailaitė, „Eglutės“ redaktorė, labai sklandžiai pateikė naudingų minčių apie Gavėnią, atgailos metą. Ji iškelė gyvas mūsų tautos tradicijas, sutinkant Gavėnią. Būtent, seniau per septynias savaites buvo pasninkaujama 2 kart savaitėje, susilaikoma nuo šokių, dainų ir kitų linksmų pramogų. Daugelyje vietų žmonės rinkdavosi ir giedodavo Kalnus, kalbėdavo ilgus maldas, Karunką ir kt.

Jos patarimu irgi turėtume prisilaikyti tų gražių papročių ir kreipti daugiau dėmesio į maldas. „Dabar žmonės taip mažai meldžiasi“ – apgailestavo seselė ir ragino visus daugiau melstis, neužmirštant ir kovojančios už savo laisvę Tėvynės Lietuvos. Visų maldos tikrai daug prisidės prie tos kovos, kurią mes visi tikimės laimėti su Dievo pagalba.

Po jos dar trumpai kalbėjo ir seselė Margarita, paaiš-

kindama, kaip jos atsirado Lemonte, būtent, kviečiant Tėvams jėzuitams padėti sielovados ir kituose reikaluose.

Buvo iškelta ir keletas klausimų: vienas dėl pasninko Ses. Margarita paaiškino, kad sulaukus 59 metų amžiaus yra dispensas, ir galima valgyti daugiau negu 3 kart per dieną ir nebūtina laikytis pasninko. Po to visi buvo pavaišinti kavute ir pyragais ir dar gerokai padiskutavę pamažu išsiskirstė.

Tenka dar pažymėti, kad kaip tik prieš tą susikaupimo valandą į Vyresniųjų centrą atsilankė iš televizijos 2-jo kanalo svečias, žinių pranešėjas Jacobson, ir gausiai susirinkusi minia jį pasveikino garsiais plėjimais. Jis čia susitiko tik ką iš Lietuvos atvykusį lietuvių, kalbantį angliskiai, ir ilgai su juo ir kitais lietuviams kalbėjosi daugiausia apie kruvinąjį sausio 13-osios sekmadienį.

APB

DRABUŽIŲ VAJUS LIETUVOS VAIKAMS

LB Brighton Parko apylinkės valdyba skelbia drabužių rinkimo vajų sušelpiti Lietuvos S.O.S. vaikus (iki 18 m.) Šie vaikai yra arba našlaičiai, arba pamestinukai, arba net pačių motinų atiduoti į Vaikų namus. Reikalingi gerame stovyje batai ir apatiniai bei viršutiniai drabužiai. Tiksliai jokių būdų nesiųskime nevalytų rūbų. Renkami visokiausios rūšies ramentai invalidams: kriukiai, kūjokai, vežiojamasis kėdės ir kt.

Norintieji paaugauti aprangos invalidams priemonių gali skambinti Salomėjai Daulienai (312) 847-4855 tarp 8:00 ir 12:00 v.r. Gyvenantieji Brighton Parke tuos daiktus gali pristatyti (dėžėse) į Nekalto Prasišėjimo parapijos salę, atvykdami į bažnyčią sekmadieniais: vasario 24 d. ir kovo 3 d.

Persiuntimas visusomet kainuoja iki penkių tūkstančių dol., todėl reikalinga ir finansinė auka. Čekius rašyti: Lithuanian Educational Council ir siųsti Reginai Kučienei, 8626 S. Mozart, Chicago, IL 60629.

Ši siunta organizuojama kartu su JAV LB Švietimo Taryba.

KAI SULAIKOMI LAISKAI IŠ LIETUVOS

Ivairūs asmenys kreipėsi į JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos būstinę susirūpinti, kodėl nuo gruodžio mėnesio iš Lietuvos ir į Lietuvą blokuojamas paštas – laiskai ir spauda. JAV LB Krašto valdybos Washingtono būstinės vedėja Asta Banionytė ištyrė šį reikalą ir JAV LB apylinkėms išsiuntinėja informaciją, kaip asmenys gali pareikšti savo nepasitenkinimą. JAV vyriausybė ir Universal pasto unija tokiame sovietų elgesiu reikš stiprius protestus, jei pateiksime jiems dokumentaciją. Visi, kurie pašto blokadą pergyveno, prašomi užpildyti tam tikslui paruoštą formą, ir dokumentacija bus perduota JAV Valstybės departamentui. Formos gaunamos JAV LB įstaigose ir iš Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybų. Formos gražinamos JAV Lietuvių Bendruomenės įstaigai Washingtono: Lithuanian-American Community, Inc., Government Affairs Office, 2060 North 14th Street, Suite 108, Arlington, Va 22201.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Vienas iš iškabingusių plakatų Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicago skyriaus surengtose demonstracijose Chicago miesto centre vasario 16 d. Priekyje lenkas laiko plakata: „Wolnos dia Litwy, Rosjanie do Moskwy“ (Laisvė Lietuvai, rusai – į Maskvą).

Ed. Šulaičio nuotr.